

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІТЕЙ АУТИСТІВ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра філософії та суспільних наук

Статистика свідчить, що кожна 150 дитина народжується з аутистичними відхиленнями. За останні десять років цей показник збільшився на десять відсотків. Аутизм це особливий вид психічного розладу, який проявляється ще з раннього дитинства та триває все життя. Люди з аутизмом погано піддаються розвитку, не засвоюють навички, мають дуже високу чутливість до зовнішнього середовища, суспільства та тварин. Вони неадекватно реагують на оточуючих та схильні до ригідної поведінки та стереотипних дій. Але не обов'язково це дезадаптована дитина з низьким рівнем інтелекту, вона ще може бути вибірково обдарованою зі специфічними інтересами і володіти «дорослим» мовленням.

Діти з аутизмом мають розлади у таких психічних сферах, як перцептивній, інтелектуальній, мовленнєвій, емоційній, вольовій, поведінковій тощо. Діти хворі на аутизм мають дуже глибоке сприйняття та способи вирішення поставлених задач. Вони можуть вирішувати завдання будь-якого рівня складності завдяки своєму нестандартному мисленню. Такі діти, зазвичай, розглядають проблему у зворотньому порядку, а також їх цікавлять більше деталі, ніж все завдання цілком. Аутистичні діти не можуть сприймати будь-який предмет як загальний. Через своє нестандартне мислення така дитина концентрує увагу лише на окремих деталях. Слухове сприймання дітей-аутистів дуже чутливе до зовнішніх факторів, таких як гавкіт собаки, гучна музика, або несподівані звуки, проте вони найчастіше на це ніяк не реагують, справляючи враження глухих, стискаючи вуха. Тактильна чутливість є однією з головних проблем дітей з аутизмом. Характерною особливістю є тактильний захист. Тактильний захист може по-різному проявлятися: небажання розчісувати та мити волосся; труднощі зі смоктанням, гризінням і жуванням; негативна реакція на купання, обстригання нігтів; уникання пухнастих, зернистих, м'яких, твердих матеріалів; уникання несподіваних дотиків; задоволення від відчуття розривання тканин, паперу, пересипання круп; тощо. До трьох років майже неможливо відстежити особливості лінгвістичного розвитку. Тому що на відміну від здорових дітей у аутистів простежується тенденція повторювати ті самі фрази, а не конструювати оригінальні вислови. Вони мають характерні проблеми зі сприйняттям метафор та переносного значення. Розуміння мови є ускладненим, дорослим, важко інтерпретувати плач, гуління є обмеженим або незвичайне з відсутністю імітації звуків. Крім цього у них відстежуються проблеми з невербальною комунікацією: використання жестів, мімічної експресії, рухів тіла. Найхарактерніші поведінкові проблеми аутистичних дітей це: труднощі зі сном; самоскалічення; агресія; стереотипна поведінка; деструктивна поведінка. Деякі діти не засинають у потрібний час тому, що не можуть спокійно спати у власному ліжку. Вони піддаються самоскаліченню, це проявляється у таких формах, як гризіння рук, натискання очей пальцями, удари головою в стінку, удари руками по вухах. Таким чином можна зазначити, що всі аутистичні діти потребують медичної та психолого-педагогічної підтримки, а знання особливостей проявів аутизму може дати змогу адекватно обрати варіант терапії. При належній увазі, вже з перших симптомів аутизму, що можуть проявитися з двох років, слід негайно звернутися до невролога. На жаль до кінця відповісти на питання, що саме є причиною виникнення даного захворювання, фахівці поки не можуть відповісти. Хвороба є досить серйозною, і в останні роки проявляється тенденція до збільшення випадків її виникнення в усьому світі. Проте, найголовніше з дитинства виявити схильності дитини до тих чи інших захоплень. Адже дуже багато аутистичних людей, які стали відомими. Наприклад, Вольфганг Моцарт, Леонардо Да Вінчі, Біл Гейтс, Джейн Остін, Ван Гог, Альберт

Ейнштейн. Ці великі люди є прикладом, що аутизм-не вирок, а спосіб бачити речі з іншої точки зору.